

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY
OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE I MIEŚCIE MOGIELNICA
NA LATA 2024 – 2030**

Spis treści

WPROWADZENIE	3
1.1. Uzasadnienie wprowadzenia programu	5
1.2. Podstawy i regulacje programu	6
CHARAKTERYSTYKA GMINY MOGIELNICA	9
2.1. Położenie Gminy	9
2.2. Dane demograficzne	11
2.3. Oświata	13
2.4. Kultura	14
2.5. Zasoby Gminy w zakresie rozwiązywania problemu przemocy domowej	14
2.6. Zasoby instytucjonalne w obszarze pomocy rodzinie dotkniętej przemocą	16
PROBLEM PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MOGIELNICA	17
ANALIZA SWOT	19
ADRESACI, CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	20
5.1. Adresaci Programu	20
5.2. Cel główny i cele szczegółowe	21
5.3. Monitoring i sprawozdawczość	29
5.4. Zasady finansowania	29
5.5. Ewaluacja	30
SPIS TABEL	31
SPIS WYKRESÓW	31
SPIS RYSUNKÓW	31
BIBLIOGRAFIA	31

WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i podstawowym środowiskiem funkcjonowania człowieka. W rodzinie osoba ma możliwość rozwijania i kształtowania swojej osobowości, poglądów i systemu wartości. Więzy łączące jej członków charakteryzuje trwałość, wzajemne zaufanie oraz poczucie bezpieczeństwa. Dom rodzinny jest dla wielu osób miejscem do którego chętnie wracamy. Dlatego osoby, które doznają przemocy w środowisku domowym, rodzinnym towarzyszy wielkie cierpienie fizyczne, psychiczne, emocjonalne, gdyż dotyka ono ich podstaw na których opiera się ich funkcjonowanie i zaburza poczucie bezpieczeństwa.

Zgodnie z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 przyjętym w grudniu 2023 roku „przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach jednym z głównych problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku”¹. Badania i statystyki wskazują, że wpływ na występowanie przemocy ma: dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia, uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie a także coraz częściej używanie substancji psychoaktywnych². Badania przeprowadzone w ramach Lokalnej Diagnozy zjawiska przemocy w Rodzinie na obszarze Gminy Mogielnicy w 2023 r. potwierdzają Ogólnopolskie wnioski dotyczące korelacji stosowania przemocy i występowania jednocześnie problemu alkoholowego. Mieszkańcy gminy Mogielnicy wskazali, że jedną z najczęstszych przyczyn stosowania przemocy w rodzinie są uzależnienia (ponad 19% badanych). Tę opinię potwierdzają także badania wykonane w grupie osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. Zwrócono uwagę, że w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty w większości podejmowanych spraw są kierowane wnioski do Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych³.

Przyczyny stosowania przemocy to nie tylko uzależnienie od alkoholu, lecz mogą one wynikać

¹Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy domowej na lata 2024-2030, Warszawa 2023 Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 Listopada 2023 r. poz.1232.

²Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy domowej na lata 2024-2030, Warszawa 2023 Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 Listopada 2023 r. poz.1232.

³Lokalna diagnoza przemocy w rodzinie na obszarze Gminy Mogielnica wraz z wskazaniem zasobów instytucjonalnych, Mogielnica, listopad 2023 r.

z przyczyn osobistych, frustracji, stresu, zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w społeczeństwie w którym żyjemy. Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc domowa bardzo często jest przyczyną poważnych trudności osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą domową są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety⁴.

W literaturze można znaleźć wiele definicji tego zjawiska. Przemoc kojarzy się z brutalnością, okrucieństwem, przestępczością⁵. Przemoc można scharakteryzować jako relację między ludźmi, która opiera się na przeważającej sile. W tej relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, jedna osoba chce dominować. W tym kontekście ważne jest wskazanie różnicy pomiędzy przemocą a agresją, którą jest nierównowaga sił występująca pomiędzy osobami. W przemocy przewaga występuje po stronie sprawcy, w przypadku agresji jest ona zrównoważona⁶. Kolejną cechą charakterystyczną dla przemocy jest to, że jej celem jest wyrządzenie szkody, bólu, cierpienia. Trzeba wspomnieć, że sprawca naraża na szkody życie i zdrowie ofiary. Przemoc to zamierzone działania. W swoim głównym celu ma zamiar podporządkowanie ofiary. Do przemocy dochodzi poprzez naruszenie praw osobistych drugiego człowieka, manipulowanie. Do przemocy dochodzi także poprzez wywołanie cierpienia. Inna definicja przemocy stanowi o tym, że są to celowe akty, które godzą w osobistą wolność jednostki⁷. Przemoc narusza prawa i dobra osobiste. Inny ciekawy pogląd mówi o przemocy, którą odziedziczyliśmy po zwierzęcych przodkach. Autor zauważa, że wśród zwierząt przemoc jest stosowana racjonalnie. Zwierzęta nie atakują, kiedy są najedzone. Natomiast u człowieka przemoc stała się sposobem życia. Przemoc uderza w wolność osobistą drugiego człowieka. Bardzo często przenosi się na grunt rodziny⁸. Zgodnie z definicją programu Duluth: przemocą w rodzinie nazywamy każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy.

Jeszcze szerzej przemoc jest definiowana w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia

⁴Biuro Prewencji GKP, Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2019 r.

⁵J. Młyński, Przemoc w rodzinie – skala zjawiska, ofiary przemocy i formy pomocy pracowników socjalnych, „Studia Socialia Cracoviensia” 2012, t. 4, nr 2, s. 143.

⁶J. R. Ackerman, S. Pickering, Zanim będzie za późno: przemoc i kontrola w rodzinie, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002, s. 135.

⁷J. Papież, A. Płukis, Przemoc dzieci i młodzieży w perspektywie polskiej transformacji ustrojowej, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2000, s. 235.

⁸J. Mazur, Przemoc w rodzinie, teoria i rzeczywistość, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2006, s. 333.

29 lipca 2005 r., w której przemoc domową należy rozumieć jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”⁹.

W literaturze przedmiotu wyróżnia się następujące formy przemocy:

- a) **Przemoc fizyczna** – nazywana również gorącą, to każde agresywne zachowanie polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień (m.in.: popychanie, obezwładnianie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie przedmiotów lub narzędzi niebezpiecznych, mogących spowodować utratę zdrowia lub życia).
- b) **Przemoc psychiczna** – nazywana również zimną, to umyślne agresywne działania, wykorzystujące nie tyle siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie u ofiary pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Zachowania sprawcy mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból lub cierpienie (m.in.: wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami).
- c) **Przemoc ekonomiczna** – przejawia się w uniemożliwieniu dostępu do rodzinnych środków finansowych, prowadząc do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy (np. odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).
- d) **Przemoc seksualna** – wymuszenie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych przez ofiarę praktyk seksualnych w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy (np. sprawca stosuje przemoc grozi użyciem przemocy, żeby zmusić ofiarę do stosunku,

⁹Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

może zostać skazany za gwałt).

- e) **Zaniedbanie** – stan ciągłego niezaspokajania podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych osób zależnych.

1.1. Uzasadnienie wprowadzenia programu

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Art. 9b ust. 2 pkt 4 w/w ustawy stanowi, że do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy m.in. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W związku z powyższym powstanie Gminnego Programu Przemocy Domowej wynika wprost z założeń zawartych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Mogielnicy. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc domową.

Konieczność podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika również z zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 901) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2023r. Poz. 803).

1.2. Podstawy i regulacje prawne programu

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do sprawców oraz ofiar przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Mogielnicy na lata 2024 – 2030 realizowany będzie także w oparciu o następujące dokumenty i akty prawne:

Dokumenty prawa międzynarodowego:

- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie.
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rec.(2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 roku.
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego.
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 r.
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r.
- Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Akty prawa krajowego:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Rozporządzenia wykonawcze:

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie zespołu monitorującego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty”

oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

CHARAKTERYSTYKA GMINY MOGIELNICA

2.1. Położenie Gminy

Gmina Mogielnica położona jest w województwie mazowieckim w południowej części powiatu grójeckiego, w południowej części Wysoczyzny Rawskiej. wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 728. Obszar urozmaicony jest niewielkimi wzniesieniami, porośniętymi lasami, wśród których malowniczo położony jest zalew rekreacyjny na rzece Mogielance, a w południowej części rzeki Pilica. Gmina i Miasto Mogielnica zajmuje powierzchnię 141 km² i liczy 8332 mieszkańców dane na 2023r.

Na uwagę zasługują walory turystyczne regionu – czyste ekologiczne tereny, urozmaicone obszary leśne i bogate w zwierzynę obszary łowieckie. Miłośnicy plażowania znajdą tu piaszczyste plaże, zaś zwolennicy relaksu nad brzegiem rzek i zalewu odkryją piękne zakątki do odpoczynku i wędkowania. Zainteresowani aktywnym wypoczynkiem mogą skorzystać z trasy rowerowej i pieszej, przy których usytuowanych jest wiele ciekawych zabytków i obiektów przyrody.

W skład Gminy Mogielnica wchodzi 37 sołectw i 39 miejscowości:

Rysunek 1. Mapa Sołectw Gminy Mogielnica

Źródło: Raport o stanie Gminy Mogielnica.

Tabela 1. Sołectwa Gminy Mogielnica

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia w ha
1.	Borowe	692
2.	Dębnów	404
3.	Dziarnów	576
4.	Łukowice	272
5.	Michałowice	399
6.	Otaląż	284
7.	Ślępowoła	373
8.	Stamirowice	374
9.	Stryków	277
10.	Świdno	675
11.	Tomczyce	725
12.	Ułaski Gostomskie	232
13.	Brzostowiec	859
14.	Dziunin	200
15.	Dalboszek	275
16.	Dąbrowa	67
17.	Dylew	318
18.	Dobiecin	230
19.	Główczyn	146
20.	Gracjanów	206
21.	Główczyn Towarzystwo	139

22.	Górki -Izabelin	1350
23.	Jastrzębia Nowa	66
24.	Kozietuły Nowe	501
25.	Kozietuły	614
26.	Kaplin	226
27.	Marysin	109
28.	Miechowice	278
29.	Odcinki Dylewskie	176
30.	Otałąż	373
31.	Pączew	190
32.	Popowice	257
33.	Pawłowice	205
34.	Wodziezna	581
35.	Wólka Gostomska	271
36.	Wężowiec	384
37.	Mogielnica	1297
38.	Jastrzębia Stara	467
39.	Cegielnica	73
	Ogółem	14622

Źródło: Raport o stanie Gminy Mogielnica. Referat Podatkowy

2.2. Dane demograficzne

Liczba ludności Gminy Mogielnicy według stanu na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 8332 osoby. Oznacza to, że w ciągu ostatniego roku ubyło 59 mieszkańców.

Liczba mieszkańców, według stanu na dzień 31.12.2022 r., na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców, kształtuje się następująco (dane uzyskane z Referatu Spraw Obywatelskich):

Tabela 2. Liczba mieszkańców wg Sołectw. Dział Ewidencji Ludności

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Borowe	354
2.	Dębnówola	178
3.	Dziarnów	283
4.	Łukowice	61
5.	Michałowice	163

6.	Otałuż	167
7.	Ślepowola	158
8.	Stamirowice	187
9.	Stryków	136
10.	Świdno	178
11.	Tomczyce	270
12.	Ułaski Gostomskie	8
13.	Brzostowiec	266
14.	Dziunin	107
15.	Dalboszek	81
16.	Dąbrowa	42
17.	Dylew	174
18.	Dobiecín	64
19.	Główczyn	108
20.	Gracjanów	115
21.	Główczyn Towarzystwo	72
22.	Górki -Izabelin	591
23.	Jastrzębia Nowa	49
24.	Kozietuły Nowe	305
25.	Kozietuły	297
26.	Kaplin	127
27.	Marysin	51
28.	Miechowice	236
29.	Odcinki Dylewskie	65
30.	Otałuż	270
31.	Pączew	71
32.	Popowice	120
33.	Pawłowice	104
34.	Wodziczna	313
35.	Wólka Gostomska	183
36.	Wężowiec	133
37.	Mogielnica	2120
38.	Jastrzębia Stara	53
39.	Cegielnica	77
	Ogółem	8332

Źródło: Raport o stanie Gminy Mogielnica

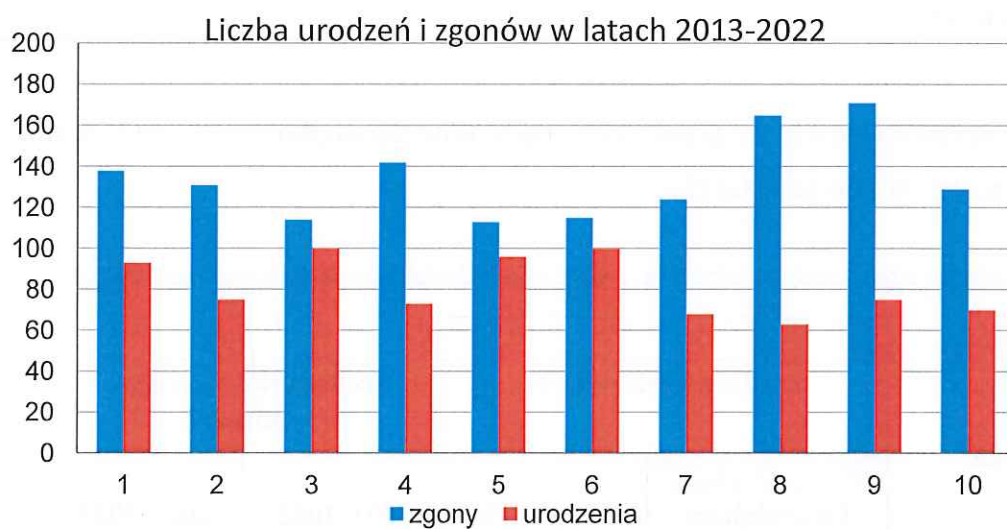
Zróżnicowanie przyrostu naturalnego obrazuje poniższe zestawienie:

Tabela 3. Zróżnicowanie przyrostu naturalnego

Rok	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
2013	93	138	-45
2014	75	131	-56
2015	100	114	-14
2016	73	142	-69
2017	96	113	-17
2018	100	115	-15
2019	68	124	-56
2020	63	165	-102
2021	75	171	-96
2022	70	129	-59

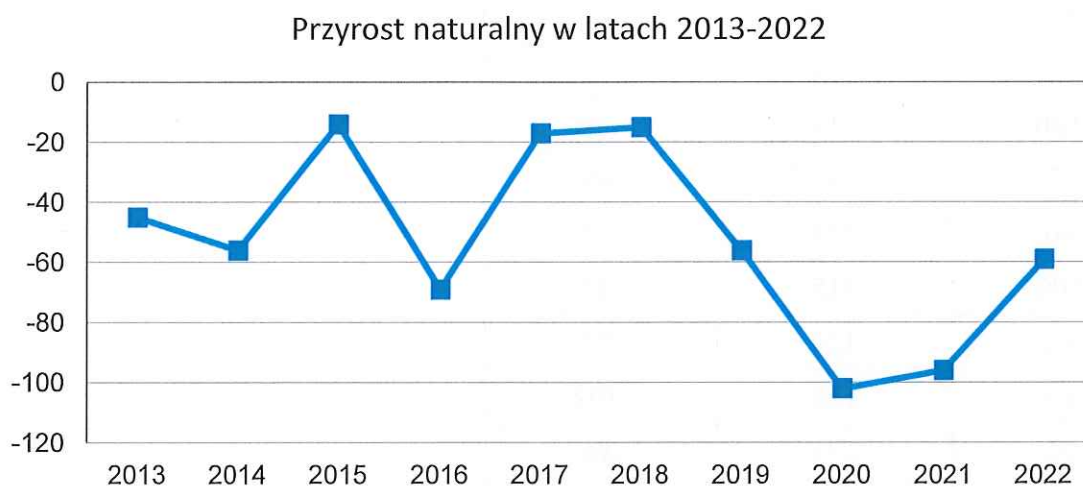
Źródło: Raport o stanie Gminy Mogielnica.. Referat Spraw Obywatelskich

Wykres 1. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2013 - 2022

Źródło: Raport o stanie Gminy Mogielnica. Referat Spraw Obywatelskich.

Wykres 2. Przyrost naturalny w latach 2013 - 2022

Źródło: Raport o stanie Gminy Mogielnicy. Referat Spraw Obywatelskich.

2.3. Oświata

W Gminie Mogielnica w 2022 roku funkcjonowały następujące placówki oświatowe:

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im.I Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Mogielnicy;
- Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Jana Kilińskiego w Mogielnicy;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Michałowicach;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Borowem;
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im kpt. Żeglugi Danuty Kobylińskiej – Walas w Kozietałach.

Ilość uczniów uczęszczających do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i oddziałów szkolnych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 4. Średnia liczba dzieci uczęszczająca do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz szkół

Jednostka	Średnia liczba dzieci		Średnia ilość uczniów w klasach	
	W przedszkolu i oddziałach przedszkolnych	w klasach I-VIII	2021-2022	2022-2023

	przy szkole			
ZSO w Mogielnicy	95	199	18	20
PSP NR 2 w Mogielnicy	121	251	17	16
PSP w Michałowicach	23	36	5	5
PSP w Borowem	21	39	4	5
NSP w Kozietulach	69	72	8	9

Źródło: Raport o stanie Gminy Mogielnica. Referat Oświaty

2.4. Kultura

Na terenie Gminy Mogielnica funkcjonuje jedna instytucja kultury pod nazwą Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka Samorządowa w Mogielnicy z siedzibą w Mogielnicy przy ul. Rynek 1. Ośrodek Kultury jest samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną, której organizatorem jest Gmina Mogielnica.

Zgodnie z planem działalności statutowej w MGOK odbywają się zajęcia bezpłatne dla dzieci, młodzieży i dorosłych prowadzone przez Orkiestrę Marszowo-Swingową w Mogielnicy.

2.5. Zasoby Gminy w zakresie rozwiązywania problemu przemocy domowej.

Gmina Mogielnica w 2022 roku realizowała zadania własne gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny powołany został w 2011 roku, a w jego skład wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu zapewnia Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy. Głównymi zadaniami ZI w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- integrowanie i koordynowanie działań podmiotów realizujących procedurę „Niebieskie Karty”,
- ochrona ofiar przemocy w rodzinie głównie dzieci,
- praca z osobami dotkniętymi przemocą oraz z osobami stosującymi przemoc,
- prowadzenie poradnictwa, interwencji, działań informacyjno-profilaktycznych.

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Zasoby instytucjonalne w ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	Diagnoza przemocy;
	Poradnictwo;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego;
	Prowadzenie Pracy Socjalnej;
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
Oświata	Diagnoza przemocy;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych;
	Udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
	Realizacja działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych;
Policja	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Monitorowanie sytuacji rodziny z problemem przemocy;
	Podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
	Podejmowanie działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy;
	Prowadzenie pracy z osobami wskazanymi jako stosujące przemoc domową.
Ochrona Zdrowia	Diagnoza przemocy;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Prowadzenie edukacji z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz wpływu stosowania przemocy na rozwój i stan zdrowia dziecka;
Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy	Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
	Odbywanie wspólnych wizyt monitorujących sytuację w miejscu zamieszkania rodziny z problemem przemocy przez osoby

w Rodzinie oraz grupy robocze	z różnych instytucji zaangażowanych w pomaganie a przede wszystkim pracownika socjalnego i dzielnicowego;
	Inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie;
	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
	Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc;
	Podejmowanie i inicjowanie działań z zakresu profilaktyki i edukacji społecznej poprzez podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
	Podejmowanie i inicjowanie działań z zakresu poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży;
	Zrealizowanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Gminy Mogielnica.
	Podejmowanie i inicjowanie działań zmierzających do uświadomienia obowiązków i kompetencji służby zdrowia i oświaty w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie
	Zapewnienie schronienia dla osób doznających przemocy domowej.
	Rozpowszechnianie informacji na temat działań korekcyjno – edukacyjnych.
	Udział osób zajmujących się problemami przemocy w szkoleniach i warsztatach pogłębiających wiedzę z zakresu przemocy i udoskonalających umiejętności pracy z osobami uwikłanymi w przemoc.
	organizowanie wspólnych spotkań pracowników z różnych instytucji i organizacji w celu poznawania wzajemnych kompetencji, usprawnienia systemu przepływu informacji, wymiany doświadczeń i doskonaleniu współpracy. Podnoszenie poziomu współpracy między instytucjonalnej.
	Współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego, a kościołami lub związkami wyznaniowymi na terenie Gminy Mogielnica.

Źródło: Opracowanie własne.

2.6. Zasoby instytucjonalne w obszarze pomocy rodzinie dotkniętej przemocą

Na terenie gminy Mogielnica funkcjonuje sieć wsparcia instytucjonalnego. Obecnie osoby dotknięte lub zagrożone przemocą w rodzinie mieszkające w Gminie Mogielnica mogą skorzystać z wsparcia instytucjonalnego podmiotów działających w Gminie Mogielnica oraz na obszarze Powiatu Grójeckiego:

- Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Mogielnica;

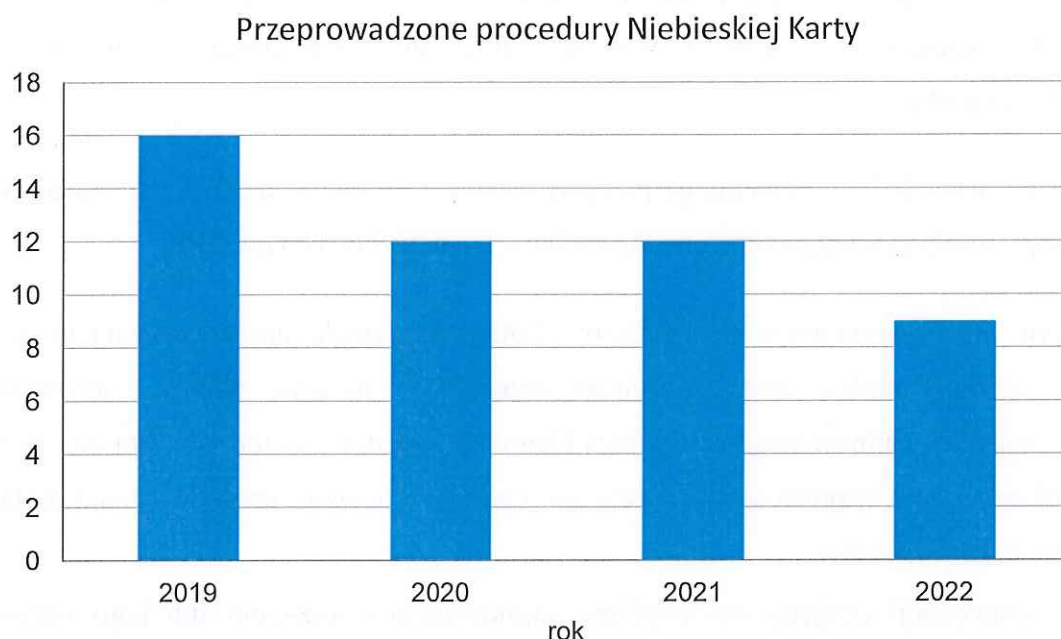
- Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mogielnicy;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Mogielnica;
- Placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej: SPZOZ Mogielnica;
- Szkół i przedszkoli z terenu Gminy Mogielnica;
- Posterunek Policji w Mogielnicy;
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grójcu;
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu;
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Radomiu.

PROBLEM PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MOGIELNICA

Wiedzę dotyczącą skali występowania przemocy domowej zawierają m.in. sprawozdania realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (od stycznia 2024 roku Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej) a także sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy czy statystyki Policji, które wskazują, że w 2022 roku w gminie Mogielnicy było 9 osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie. Wśród nich było 9 kobiet . Jednocześnie zatrzymano 8 osób (mężczyzn), wobec których zaistniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. W 2022 r. procedury Niebieskiej Karty zostały sporządzone przez przedstawicieli Policji (9 procedur). W 2022 r. członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, oświata oraz przedstawiciele Służby Zdrowia nie sporządzili żadnego formularza „Niebieskie Karty”.

Na przestrzeni kilku lat widać niewielką tendencję malejącą prowadzonych procedur Niebieskiej Karty w Gminie Mogielnica. W okresie 2019 do 2021 zauważalny był spadek prowadzonych procedur. Wpływ na spadek prowadzonych procedur miała pandemia Covid-19. Po ustaniu pandemii i ograniczeń z nią związanych zauważono w 2022 r. wzrost zgłaszanych informacji dotyczących przemocy w rodzinie, a tym samym wzrosła liczba wszczynanych i prowadzonych procedur.

Wykres 3. Liczba procedur NK prowadzona w okresie 2019 - 2022 w Gminie Mogielnica

Źródło:
opracowanie własne.

W Gminie Mogielnica funkcjonował Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy, który zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie minimum raz na kwartał obraduje w sprawach sytuacji rodzin dotkniętych przemocą w których prowadzona jest „Procedura Niebieskiej karty”. Zespół funkcjonował zgodnie z Uchwałą Nr X/44/2011 Rady Gminy Mogielnica z dnia 12 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w Rodzinie na terenie gminy Mogielnica oraz szczególnych warunków jego funkcjonowania.

W rodzinach, w których pojawia się problem przemocy występują także inne problemy. Głównym problemem współistniejącym razem z przemocą w rodzinie są skłonności do nadużywania alkoholu. W 2022 r. zarówno u osób doznających przemocy jak i stosujących przemoc odnotowano skłonności do nadużywania alkoholu u 9 osób. W związku z powyższym występuje wysoka korelacja pomiędzy chorobą alkoholową a zjawiskiem przemocy.

W 2022 r. zostały sporządzone przez Grupy Robocze łącznie 8 formularzy „Niebieskie Karty C” dla osób doznających przemocy oraz 4 formularzy „Niebieskie Karty D” wobec której istniało podejrzenie,

że stosuje przemoc w rodzinie.

Należy dodać, iż w 2022 r. łącznie w 5 rodzinach podjęto decyzję o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, w tym z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy w 4 przypadkach, natomiast z uwagi na brak zasadności do podejmowania działań wobec rodziny w 1 przypadku.

Od dnia 30 listopada 2020 r. funkcjonują przepisy ustawy z 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 956).

Na podstawie wyżej wymienionych przepisów Policja otrzymała nowe uprawnienie w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Zgodnie z nowymi uregulowaniami, policjant ma prawo wydać nakaz lub zakaz:

- podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu, jak również
- w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie, (w szczególności w wyniku zgłoszenia przez osobę dotkniętą przemocą w rodzinie, kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków).

W okresie od 30 listopada 2020 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku powyższe przepisy na terenie gminy Mogielnica zastosowano raz wobec jednej osoby. Każdorazowo wobec osoby stosowano jednocześnie nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

ANALIZA SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

Tabela 6. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Zasoby Instytucjonalne z obszaru przeciwdziałania przemocy. 2. Współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą. 3. Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy. 4. Regularna diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy. 5. Prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej. 6. Stosowanie przez ZI środka przymusu w stosunku do osób stosujących przemoc w celu ich udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym lub korekcyjno-edukacyjnym polegającym na złożeniu zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia art. 66c Kodeks Wykroczeń w przypadku nierealizowania przez nich programów.	1. Niedostateczna wiedza przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej o wzajemnych kompetencjach, zapleczu. 2. Niskie zaangażowanie organizacji pozarządowych w obszarze przeciwdziałania przemocy. 3. Niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących rozwiązań prawnych dotyczących usunięcia sprawy z mieszkania. 4. Znaczny odsetek dorosłych mieszkańców znających w swoim otoczeniu kogoś dotkniętego problemem przemocy domowej. 5. Brak lokali socjalnych i mieszkań chronionych na terenie gminy dla osób doświadczających przemocy. 6. Panujące w społeczeństwie stereotypy na temat przemocy. 7. Brak psychoterapeutów oraz terapeutów rodzin, psychologów dziecięcych i niski poziom pomocy psychologicznej na terenie Gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą. 2. Korzyści wynikające z możliwości pozyskania środków finansowych na realizację zadań również z środków zewnętrznych. 3. Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dot. problemu przemocy domowej adresowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem ofiar i świadków przemocy. 4. Dostęp do konferencji, sympozjów, kursów, szkoleń, publikacji które wpływają na zwiększenie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. 5. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu przemocy oraz malejąca liczba osób objętych działaniami realizowanymi w ramach procedur Niebieskie Karty. 6. Zapewnienie pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w ramach Centrum Praw Kobiet, Specjalistycznym Ośrodku dla Ofiar Przemocy w Rodzinie i Okręgowym Ośrodku Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem.	1. Brak środków finansowych na realizację zadań. 2. Negatywne wzorce zachowań społecznych. 3. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach. 4. Mała wiedza społeczna na temat funkcjonowania placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym. 5. Stereotypy wizerunku osoby doświadczającej przemocy. 6. Większa ilość rodzin w których pojawiają się problemy opiekuńczo-wychowawcze. 7. Bierność świadków przemocy w rodzinie. 8. Wzrost przemocy w komunikacji społecznej oraz mediach (Internet, TV, gry komputerowe itp.). 9. Zbyt rozbudowana sprawozdawczość, pochłaniająca zbyt wiele czasu osobom powołanym do pomagania.

Źródło: opracowanie własne.

ADRESACI, CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

5.1. Adresaci Programu

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy i Miasta Mogielnica w tym:

1) osób doznających przemocy domowej, w tym:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa; 2) sprawców przemocy w rodzinie;

2) osób stosujących przemoc domową;

3) świadków przemocy domowej;

4) przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy;

5) społeczności lokalnej.

5.2 Cel główny i cele szczegółowe

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie zjawiska przemocy w Gminie Mogielnica. Na podstawie lokalnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Gminy Mogielnica wraz z wskazaniem zasobów instytucjonalnych zdefiniowano cel główny i cele szczegółowe wraz z kierunkami działań.

Warto podkreślić, że cele są spójne z obowiązującym od stycznia 2024 roku Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030. Poniżej zostały one przedstawione w formie tabelarycznej. Do każdego celu wskazano kierunki działań zmierzające do jego realizacji oraz prognozy zmian wynikające z ich realizacji.

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczanie zjawiska przemocy w Gminie Mogielnica.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie zasięgu działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
2. Zwiększenie dostępności wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową na obszarze Gminy Mogielnica i podniesienie efektywności pracy podmiotów zaangażowanych w działanie na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;
3. Wzrost wykorzystania narzędzi przyczyniających się do zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową;
4. Podnoszenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz dalsza współpraca służb działających w sferze przemocy w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Cel Główny		Zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczanie zjawiska przemocy w Gminie i Mieście Mogielnica.			
Cel szczegółowy 1		Zwiększenie zasięgu działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej			
Zadanie 1.1.		Upowszechnianie informacji z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej			
Kluczowe działania		Realizator	Podmioty zaangażowane	Termin realizacji	Wskaźnik
1.1.1.	Opracowanie i udostępnienie na stronach MGOPS Mogielnicy diagnozy problemu przemocy domowej w Gminie Mogielnica.	Zespół Interdyscyplinarny.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy.	I półrocze każdego roku.	- liczba opracowanych diagnoz.
1.1.2.	Upowszechnianie informacji na temat dostępnych form pomocy dla osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc poprzez media społecznościowe i środki komunikacji tradycyjnej a także plakaty i broszury.	Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	UGiM Mogielnica; Organizacje pozarządowe i Parafie; Szkoły i przedszkola; Ośrodki Zdrowia; GKRPA.	na bieżąco.	- liczba opracowanych informacji; - liczba publikacji.
Zadanie 1.2.		Zwiększenie poziomu wiedzy w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej			
1.2.1.	Stworzenie i opublikowanie filmów, materiałów edukacyjnych w ramach kampanii społecznych.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	UGiM Mogielnicy; Organizacje pozarządowe i Parafie; Szkoły i przedszkola; Ośrodki Zdrowia; GKRPA.	na bieżąco.	- liczba opracowanych informacji; - liczba publikacji.
1.2.2.	Przygotowywanie materiałów edukacyjnych z zakresu przemocy domowej m.in. obalających mity dotyczące przemocy domowej; opisujących mechanizmy przemocy; wskazujące metody wychowawcze bez użycia przemocy; informujące o możliwościach formach pomocy i opublikowanie ich w mediach społecznościowych, lokalnej prasie w ramach m.in. Międzynarodowego dnia bez przemocy; Światowego dnia zdrowia psychicznego; Międzynarodowego dnia praw kobiet i pokoju na świecie; Międzynarodowego dnia rodzin; Międzynarodowego dnia eliminacji przemocy wobec kobiet	Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnica	UGiM Mogielnica; Organizacje pozarządowe i Parafie; Szkoły i przedszkola; Ośrodki Zdrowia; GKRPA.	na bieżąco.	- liczba opracowanych informacji; - liczba publikacji.
1.2.3.	Przygotowanie materiałów edukacyjnych informujących o przemocy domowej oraz dostępnych formach wsparcia i współpraca z parafiami należącymi do Gminy Mogielnica w celu dystrybucji materiałów i treści na stronach parafii i ogólnodostępnych miejscach (np. stolik, gablota).	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	Parafie;	1 raz w roku.	- liczba opracowanych informacji; - liczba przekazanych materiałów; - liczba zaangażowanych parafii.

1.2.4.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi polegająca na prezentowaniu materiałów zawierających treści edukacyjne z zakresu przemocy domowej w formie broszur, plakatów, ulotek podczas prowadzonych akcji.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	UGiM Mogielnicy; Organizacje pozarządowe.	1 raz w roku.	- liczba opracowanych informacji; - liczba wydań.
1.2.5.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi polegająca na publikowaniu materiałów edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej w lokalnej prasie.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	UGiM Mogielnicy; Organizacje pozarządowe.	2 razy w roku.	- liczba opracowanych informacji; - liczba publikacji.
1.2.6.	Zorganizowanie punktów informacyjnych w trakcie cyklicznych imprez realizowanych na terenie Gminy Mogielnica	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	Instytucje i organizacje z terenu Gminy Mogielnica	1 raz w roku.	- liczba przekazanych informacji; - liczba wydań;
Zadanie 1.3.		Polepszenie jakości i zwiększenie podejmowanych działań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej			
1.3.1.	Spotkania z rodzicami w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Mogielnica poruszające tematykę z zakresu metod opiekuńczych i wychowawczych alternatywnych wobec stosowania przemocy oraz służących wzrostowi kompetencji rodziców i opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą.	Szkoły.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	1 raz w roku.	- liczba Szkół; - liczba realizowanych spotkań; - liczba uczestników;
1.3.2.	Opracowanie i realizacja programów, warsztatów profilaktycznych, których celem jest promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym, w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.	Szkoły.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	1 raz na 2 lata.	- liczba opracowanych programów; - liczba realizowanych programów; - liczba uczestników.
1.3.3.	Realizacja Kursu/warsztatów	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	UGiM Mogielnica; Organizacje pozarządowe i Parafie; Szkoły i przedszkola; Ośrodki Zdrowia; GKRPA.	1 raz w roku.	- liczba realizowanych kursów/warsztatów; - liczba uczestników.
1.3.4.	Realizacja programów profilaktycznych w szkołach	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	UGiM Mogielnica; Szkoły i przedszkola; Ośrodki Zdrowia; GKRPA.	1 raz w roku.	- liczba realizowanych programów; - liczba uczestników.
Cel szczegółowy 2		Zwiększenie dostępności wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową na obszarze Gminy Mogielnica i podniesienie efektywności pracy podmiotów zaangażowanych w działanie na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej			
Zadanie 2.1.		Intensyfikacja działań podejmowanych przez podmioty i organizacje pozarządowe na rzecz wsparcia osób doznających przemocy domowej			
2.1.1.	Funkcjonowanie nowo powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego w Mogielnicy	Przedstawiciele Instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Mogielnicy		na bieżąco.	- liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych; - liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych; - liczba posiedzeń grup

				diagnostyczno-pomocowych; - liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych; - liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych.
2.1.2.	Udzielanie przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy; Urząd Gminy i Miasta Mogielnicy; Ośrodki Zdrowia; Szkoły; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mogielnicy; Organizacje pozarządowe.	na bieżąco.	- Liczba osób objętych poradnictwem ogółem, w tym: • medycznym • psychologicznym • prawnym • socjalnym • zawodowym • rodzinnym.
2.1.3.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie całodobowego schronienia.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Radomiu;	na bieżąco.	- liczba osób doznających przemocy; którym udzielono całodobowego schronienia ogółem; w tym: liczba kobiet, w tym niepełnosprawnych i starszych, liczba mężczyzn, w tym niepełnosprawnych i starszych, liczba dzieci w tym niepełnosprawnych.
2.1.4.	Działanie telefonu wsparcia psychicznego dla osób w kryzysie psychicznym i doznających przemocy domowej.	Ogólnopolska infolinia	na bieżąco.	- liczba przeprowadzonych rozmów.
2.1.5.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	na bieżąco.	- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą.
2.1.6.	Monitoring skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy domowej.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	na bieżąco.	- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy domowej. - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań.

Cel szczegółowy 3		Wzrost wykorzystania narzędzi przyczyniających się do zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową			
Zadanie 3.1.		Poszerzenie działań skierowanych do osób stosujących przemoc domową			
3.1.1.	rozwyszcznianie dotyczącej instytucji i organizacji pozarządowych, działających na terenie gminy Mogielnica i powiatu grójeckiego, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc domową, w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy		na bieżąco.	- liczba przekazanych broszur ogółem.
Zadanie 3.2.		Interweniowanie i reagowanie służb w przypadku występowania przemocy domowej			
3.2.1.	Interwencja i podjęcie działań przez służby z uwagi na podejrzenie przemocy domowej poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy		na bieżąco.	- liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty – A” sporządzonych przez przedstawicieli: • MGOPS • Policji • Ochrony zdrowia • Oświaty • GKRPA - liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”; - liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową; - liczba wypełnionych formularzy „NK- D”; - liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową; - liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą domową; - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową poprzez sporządzenie aktu oskarżenia; - liczba zakończonych postępowań w sprawach

					związanych z przemocą domową poprzez umorzenie postępowania. - liczba wydanych skierowań; - liczba osób które podjęły program - liczba osób, które ukończyły program; - liczba zawiadomień o popełnieniu wykroczenia o którym mowa w art. 66c ustawy z 20 maja 1971 r. Kodeks Wykroczeń.
3.2.2.	Kierowanie osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.	Zespół Interdyscyplinarny w Mogielnicy		na bieżąco.	
3.2.3.	Wykorzystywanie instrumentów prawnych, które pozwalają na odizolowanie osoby dotkniętej przemocą od osoby stosującej przemoc.	Policja, Sąd, Prokuratura.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	na bieżąco.	- liczba wniosków o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania (...) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. poz. 1576. - liczba nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji; - liczba zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji; - liczba zakazów zbliżania się zgodnie z art. 15aaa Ustawy o Policji; - liczba zakazów kontaktowania się zgodnie z art. 15aaa Ustawy o Policji; - liczba wydanych środków zapobiegawczych w postaci zakazu zbliżania i nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania na podstawie Kodeksu Postępowania Karnego.

Cel szczegółowy 4		Podnoszenie poziomu kompetencji zawodowych pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz dalsza współpraca służb działających w sferze przemocy w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług				
Zadanie 4.1.		Podnoszenie i rozwijanie kompetencji służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zabezpieczenie przed skutkami wypalenia zawodowego osób pracujących z osobami stosującymi przemoc i z osobami doświadczającymi przemocy				
4.1.2.	Szkolenia dla pracowników socjalnych oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mogielnica	2 razy w roku	- liczba przeszkolonych osób - liczba zrealizowanych szkoleń;	
4.1.3.	Szkolenia/webinary dla nauczycieli i wychowawców związanych z problemem przemocy	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mogielnicy Szkoly Podstawowe	1 raz w roku	- liczba przeszkolonych osób; - liczba zrealizowanych szkoleń;	
4.1.4.	Zorganizowanie konferencji z udziałem instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w celu zwiększenia wiedzy, kompetencji, wymiany doświadczeń, podzielenia się dobrymi praktykami a także rozszerzenia możliwości współpracy międzyinstytucjonalnej.	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy	UGiM Mogielnicy; Organizacje pozarządowe i Parafie; Szkoły i przedszkola; Ośrodki Zdrowia; GKRPA.	1 raz na 3 lata	- liczba konferencji; - liczba uczestników;	

5.3. Monitoring i sprawozdawczość.

Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie corocznej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz bieżącej analizy realizacji poszczególnych celów, ze szczególnym uwzględnieniem osiąganych efektów. Instytucje odpowiedzialne za realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mogielnicy mają obowiązek gromadzić dane sprawozdawcze z realizacji Programu w zakresie je obowiązującym.

Jednostką odpowiedzialną za koordynowanie realizacji Programu jest Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mogielnicy zobowiązany jest raz do roku dokonać analizy realizacji zadań Programu w oparciu o dane za rok poprzedzający, która przedstawiona zostanie Burmistrzowi Gminy i Miasta Mogielnica celem uwzględnienia jej w corocznym raporcie o stanie gminy.

5.4. Zasady finansowania.

Finansowanie realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mogielnica dokonywać się będzie w różnych formach i z wielu źródeł. Zakres realizacji poszczególnych działań programowych w kolejnych latach będzie ściśle uzależniony od możliwości finansowych Gminy Mogielnicy, wysokości dotacji przyznanych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz możliwości budżetowych i innych podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mogielnicy finansowany będzie ze środków:

1) budżetu Gminy Mogielnica, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Mogielnica oraz środków na te zadania przewidzianych w planach finansowych jednostek organizacyjnych Gminy Mogielnica,

2) budżetu państwa.

Uprawnione jednostki na zaplanowane w Programie działania aplikować mogą o środki zewnętrzne.

5.5. Ewaluacja.

Gminny Program Przeciwdziałania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Mogielnica realizowany będzie w okresie od 2024 r. do 2030 r. W 2030 r. planowana jest ewaluacja podjętych działań. Celem ewaluacji będzie zbadanie efektów realizacji Programu pod kątem następujących kryteriów:

1) użyteczności – stopień przydatności Programu dla odbiorców,

2) skuteczności – stopień osiągnięcia zaplanowanych celów.

Celem ewaluacji będzie uzyskanie informacji na temat skuteczności Programu i ewentualnych potrzeb związanych z usprawnieniem czy też modyfikacją kierunków działań.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sołectwa Gminy Mogielnica	10
Tabela 2. Liczba Mieszkańców wg Sołectw	11
Tabela 3. Zróżnicowanie przyrostu naturalnego	12
Tabela 4. Liczba dzieci uczęszczająca do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych	14
Tabela 5. Zasoby instytucjonalne w ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	15
Tabela 6. Analiza SWOT	20

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba urodzeń i zgonów w latach -2022	13
Wykres 2. Przyrost naturalny w latach 2013 – 2022	13
Wykres 3. Liczba procedur NK prowadzonych w okresie 2019-2022 w Gminie Mogielnica	18

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Mapa Sołectw Gminy Mogielnica	9
--	---

BIBLIOGRAFIA

1. Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2019 r. Biuro Prewencji GKP
2. J. Mazur, Przemoc w rodzinie, teoria i rzeczywistość, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2006, s. 333.
3. J. Młyński, Przemoc w rodzinie – skala zjawiska, ofiary przemocy i formy pomocy pracowników socjalnych, „Studia Socialia Cracoviensia” 2012, t. 4, nr 2, s. 143.
4. J. Papież, A. Płukis, Przemoc dzieci i młodzieży w perspektywie polskiej transformacji ustrojowej, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2000, s. 235.
5. J. R. Ackerman, S. Pickering, Zanim będzie za późno: przemoc i kontrola w rodzinie, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002, s. 135.
6. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, Warszawa 2023, (Uchwała nr 205, Rady Ministrów z dnia 9 Listopada 2023 r. poz.1232).
7. Lokalna diagnoza przemocy w rodzinie na obszarze Gminy Mogielnica wraz z wskazaniem zasobów instytucjonalnych, Mogielnica, listopad 2023 r.
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.